

Vergaderjaar 2018–2019

34 964

EU-voorstellen: Besluiten van de Raad betreffende de Global Compact over gedeelde verantwoordelijkheid voor vluchtelingen (GCR) en de Global Compact over gereguleerde, ordelijke en veilige migratie (GCM)¹

K

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 5 juni 2019

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad² hebben kennisgenomen van de brief van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking³ van 25 februari 2019, in reactie op de brief van de commissie van 13 december 2018 inzake het VN Vluchtelingencompact. De leden van de fractie van de **PVV** hebben naar aanleiding hiervan nog enkele vragen gesteld en opmerkingen geplaatst, welke zijn vervat in de brief die de commissie op 25 maart 2019 heeft gestuurd aan de Minister.

De Minister heeft op 5 juni 2019 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-raad, Van Dooren

¹ Zie dossier E180019 op www.europapoort.nl

² Samenstelling:

Nagel (50plus), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (Fractie-Duthler), Ten Hoeve (OSF), Schaap (VVD), Strik (GL) (*vicevoorzitter*), Knip (VVD, Faber-van de Klashorst (PVV), Schouwenaar (VVD), Gerkens (SP), Dercksen (PVV) (*voorzitter*), D.J.H. van Dijk (SGP), Van Hattem (PVV), Knipen (CDA), Nooren (PvdA), Oomen-Ruijten (CDA), Rombouts (CDA), Stienen (D66), vac. (SP), Bikker (CU), Overbeek (SP), Van Zandbrink (PvdA), Fiers PvdA, Vink (D66), Teunissen (PvdD), Andriessen (D66)

³ *Kamerstukken I*, 2018–2019, 34 964, I.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL/JBZ-RAAD

Aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Den Haag, 25 maart 2019

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief⁴ van 25 februari 2019, in reactie op de brief van de commissie van 13 december 2018 inzake het VN Vluchtelingencompact. De leden van de fractie van de **PVV** hebben naar aanleiding hiervan nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de PVV-fractie constateren dat u in de beantwoording van vraag 3 stelt: «Onderzoek wijst uit dat de meeste vluchtelingen terug willen naar huis, als het thuis veilig is en er voldoende sociaaleconomisch perspectief is.»⁵

Kunt u aangeven op welk onderzoek u doelt? Kunt u aangeven in hoeverre deze conclusie ook van toepassing is op de in Nederland opgevangen statushouders? Kunt u aangeven waar in het Vluchtelingenverdrag staat dat «sociaaleconomisch perspectief» tegenwoordig een reden is om niet weer naar huis te hoeven? Zo niet, waarom wordt dit hier als factor opgevoerd? Kunt u daarnaast aangeven wat u in dit kader gaat doen om de in Nederland verblijvende Syrische asielzoekers zo snel mogelijk naar de reeds veilige delen van hun land te laten terugkeren om daar hun eigen land weer op te bouwen?

In beantwoording op vraag 4 stelt u vervolgens: «In verband met de juridische waarborgen, is het van belang om hier een goed onderscheid in te blijven maken. Dit onderscheid wordt daarom ook nadrukkelijk gemaakt in beide compacts en dat is ook waarom beide compacts naar elkaar verwijzen.»⁶

Kunt u nader duiden op welke juridische waarborgen hier wordt bedoeld? Hoe verhouden deze juridische waarborgen zich met het uitgangspunt dat de compacts niet juridisch bindend zijn, zo vragen de leden van de PVV-fractie.

De leden van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad zien uw antwoord met belangstelling tegemoet en ontvangt deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad
R.G.J. Dercksen

⁴ *Kamerstukken I*, 2018–2019, 34 964, I.

⁵ *Idem*, blz. 4–5.

⁶ *Idem*, blz 5.

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juni 2019

Naar aanleiding van mijn brief van 25 februari jl. inzake het Global Compact voor gedeelde verantwoordelijkheid voor vluchtelingen hebben de leden van de fractie van de PVV een aantal nadere vragen gesteld. Deze vragen werden ingezonden op 25 maart 2019 met kenmerk 164221.03u. Mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Justitie en Veiligheid, stuur ik u hierbij de antwoorden op deze vragen.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.A.M. Kaag

Antwoorden op nadere vragen van de PVV fractie in de Eerste Kamer inzake het VN-Vluchtelingencompact.

Vraag 1

Kunt u aangeven op welk onderzoek u doelt?

Antwoord

Het betreft hier verschillende onderzoeken, onder andere van de VN-Vluchtelingenorganisatie (UNHCR) en de Wereldbank.⁷ Deze onderzoeken zijn tevens terug te vinden in de veranderingstheorie (*Theory of Change*) opgesteld voor migratie die beschikbaar is op de website van de rijksoverheid.⁸

Vraag 2

Kunt u aangeven in hoeverre deze conclusie ook van toepassing is op de in Nederland opgevangen statushouders?

Antwoord

Het onderzoek van onder andere de Wereld Bank waarnaar wordt gerefereerd betreft vluchtelingen die in Libanon en Jordanië verblijven. Uit onderzoeken van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) naar de situatie van Syrische statushouders in Nederland (2018 en 2019),⁹ blijkt dat een meerderheid niet terug wenst te keren naar Syrië. Zowel de veiligheid als de sociaaleconomische omstandigheden speelden een rol. De onderzoeken richtten zich op Syrische asielzoekers die in de periode 1 januari 2014 tot 1 juli 2016 een asielvergunning in Nederland is verleend.

Vraag 3

Kunt u aangeven waar in het Vluchtelingenverdrag staat dat «sociaaleconomisch perspectief» tegenwoordig een reden is om niet weer naar huis te hoeven? Zoniet, waarom wordt dit hier als factor opgevoerd?

Antwoord

Het VN-Vluchtelingenverdrag noemt geen criteria voor terugkeer, anders dan dat het principe van non-refoulement te allen tijde moet worden gerespecteerd. De zinsnede waaraan u refereert betreft de factoren die een rol spelen bij de afweging van Syrische vluchtelingen of zij vrijwillig terug willen keren.

Vraag 4

Kunt u daarnaast aangeven wat u in dit kader gaat doen om de in Nederland verblijvende Syrische asielzoekers zo snel mogelijk naar de reeds veilige delen van hun land te laten terugkeren om daar hun eigen land weer op te bouwen?

⁷ UNHCR (2018). Global Trends – Forced Displacement in 2017; World Bank (2017). Forcibly Displaced: Toward a Development Approach: Supporting Refugees, the Internally Displaced, and Their Hosts. Washington, DC: World Bank; Development Initiatives (2018). Global Humanitarian Assistance Report 2018.

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2018/11/08/theory-of-change-ontwikkelingssamenwerking>.

⁹ https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2018/Syriers_in_Nederland. En: https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2019/Opnieuw_beginnen.

Antwoord

Het is duidelijk dat de situatie in Syrië uiterst zorgwekkend is. Nederland voert daarom geen actief terugkeerbeleid naar Syrië. Indien een Syrische asielzoeker op eigen initiatief vrijwillig wenst terug te keren naar Syrië ondersteunt de Nederlandse overheid dit binnen de bestaande mogelijkheden.

Vraag 5

Kunt u nader duiden op welke juridische waarborgen hier wordt bedoeld? Hoe verhouden deze juridische waarborgen zich met het uitgangspunt dat de compacts niet juridisch bindend zijn, zo vragen de leden van de PVV-fractie.

Antwoord

Zoals uw Kamer bekend zijn de compacts inderdaad juridisch niet-bindend. De verwijzing naar de juridische waarborgen in de brief van 25 februari jl. zag dan ook niet op beide compacts maar op de twee aparte groepen: vluchtelingen of asielzoekers enerzijds en migranten anderzijds. Uit bestaande juridische kaders, waarvan het VN-Vluchtelingenverdrag uiteraard het meest in het oog springt, volgt dat voor vluchtelingen of asielzoekers andere rechten en waarborgen bestaan dan voor migranten. Dat staat los van de compacts. Immers, deze bestaande juridische kaders bestonden al lang voordat over de compacts werd onderhandeld.